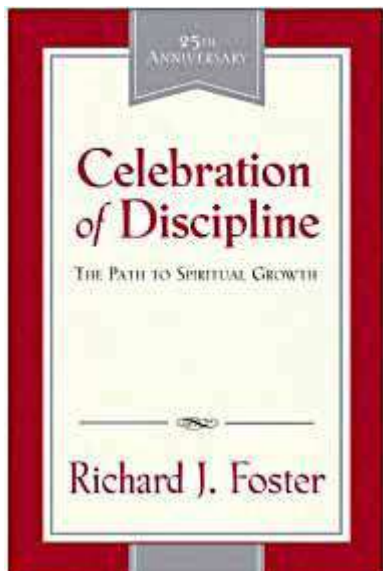

Richard Foster - Feest van de Misleiding

Door Bob DeWaay, <https://cicministry.org/commentary/issue112.htm>, 2009

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling, plaatjes, inlassen en voetnoten door M.V., 20-10-2023

In februari 2008 publiceerde *Christianity Today* (CT) een gloedvolle coverstory over de recente omarming door het evangelicalisme van de middeleeuwse Rooms-katholieke mystiek, getiteld *The Future lies in the Past*.^[1] Het artikel traceerde het begin van de beweging als volgt: “De beweging lijkt te zijn geëxplodeerd in een periode van 24 maanden in 1977-1978, die de publicatie zag van Richard Foster’s bestseller *Celebration of Discipline: The Path to Spiritual Growth*, NL: *Feest van de Navolging*, ISBN 9789075569025 en Robert Webber’s *Common Roots: A Call to Evangelical Maturity*”.^[2]

Het artikel beschouwt Foster als iemand die de beweging blijft leiden: “Van Dallas Willard, Richard Foster en levende praktiserende monniken en nonnen, zij [degenen die teruggaan naar de Rooms-katholieke mystiek] moeten zowel de sterke punten als de grenzen van de historische ascetische disciplines leren”.^[3] Foster speelde dus een belangrijke rol bij het op gang brengen van een beweging die meer dan 45 jaar later nog steeds groeit.

De ironie van dit specifieke CIC-artikel met betrekking tot Foster’s boek uit 1978 is dat ik in 1978 zelf in een christelijke gemeenschap woonde die zich toeleedde op het beoefenen van veel van wat hij promoot in *Celebration of Discipline* (ook al hadden we het niet rechtstreeks van hem geleerd). Ik bekritiseer dus niet zomaar een praktijk waar ik niets van weet (of waar ik geen ervaring mee heb). Ik bekritiseer een praktijk die ik dwaas genoeg heb toegestaan om me een aanzienlijk deel van mijn vroege christelijke leven te misleiden. Als het gaat om bedrogen te worden door mystiek, heb ik overvloedige betrokkenheid gehad. De enige manier waarop ik eraan ontsnapte, was door het reformatieprincipe van *sola scriptura* te ontdekken en over te nemen.

Richard Foster

In dit artikel zal ik laten zien dat Foster’s “reis naar binnen” onbijbels en gevaarlijk is. Ik zal laten zien dat de meeste spirituele disciplines die hij “genademiddelen” noemt, helemaal geen genademiddel zijn – maar een middel om jezelf onder geestelijke misleiding te plaatsen.

De reis naar binnen

De Bijbel beschrijft nergens een innerlijke reis om het rijk van de geest te verkennen. God koos ervoor om de waarheid over de geestelijke werkelijkheid te openbaren door Zijn geordende, door de Geest geïnspireerde, Bijbelse schrijvers. Wat geestelijk is en niet door God geopenbaard is, is van het occulte en daarom verboden. We hebben dit in veel artikelen besproken en dvd-seminars over het onderwerp geproduceerd. Maar het concept van *sola scriptura* is totaal verloren gegaan bij mystici als Richard Foster. Zij geloven, net als de enthousiastelingen waar Calvin en Luther voor waarschuwden, dat zij door directe, persoonlijke inspiratie geldige en nuttige kennis van geestelijke zaken kunnen opdoen.

Foster beschrijft het idee van de disciplines die het onderwerp van zijn boek zijn: “De klassieke disciplines van het spirituele leven roepen ons op om voorbij het oppervlakteleven naar de diepten te gaan. Ze nodigen ons uit om de innerlijke spelonken van het spirituele rijk te verkennen”.^[4] Foster heeft dus op pagina één *sola scriptura* conceptueel verworpen om het te vervangen door een reis

naar binnen om het rijk van de geesten te verkennen. Er moet al in 1978 iets ernstig mis zijn geweest in het evangelicalisme om van dit boek een bestseller te maken! Het had ter plekke weerlegd moeten worden. In een voetnoot bij die uitspraak schrijft Foster: “In een of andere vorm hebben alle devotionele meesters de noodzaak van de disciplines bevestigd” (Foster: 1). De devotionele “meesters” zijn trouwens meestal Rooms-katholieken die nooit toegewijd waren aan het principe van *sola scriptura*. Het is niet verwonderlijk dat ze spiritualiteit zochten door te experimenteren. Maar als “innerlijk licht” Quaker heeft Foster zich ook nooit aan *sola scriptura* toevertrouwd.

Foster vergeet dat de Bijbel waarzeggerij verbiedt en legt uit waar hij naar op zoek is:

We moeten bereid zijn om af te dalen in de herscheppende stiltes, in de innerlijke wereld van contemplatie. In hun geschriften streven alle meesters van meditatie ernaar om ons bewust te maken van het feit dat het universum veel groter is dan we weten, dat er enorme onontgonnen innerlijke gebieden zijn die net zo echt zijn als de fysieke wereld die we zo goed kennen. Ze roepen ons op tot het avontuur, om pioniers te zijn in dit grensgebied van de Geest. (Foster: 13)

Zich realiserend dat zijn lezers dit waarschijnlijk zouden opvatten als een goedkeuring van oosterse religies, maakt hij een disclaimer dat het geen Transcendente Meditatie (TM) of iets dergelijks is: “Oosterse meditatie is een poging om de geest leeg te maken; Christelijke meditatie is een poging om de geest leeg te maken om hem te vullen” (Foster: 15). Maar wat Foster wil waarmee we onze geest vullen, zijn persoonlijke openbaringen uit het geestenrijk waarvan we naïef denken dat ze de stem van God zijn. Dit soort meditatie is niet mediteren over wat God heeft gezegd, maar gebruikt een techniek om de geestenwereld te verkennen. Met andere woorden, het is waarzeggerij.

Wat we leren over het geestenrijk wordt ofwel door God geopenbaard (voor eens en voor altijd in de Schrift) of verzameld door de door de mens gemaakte technieken. Dat onderscheid is het verschil tussen christendom en heidendom. Alleen bijbelgelovigen weten wat God over Zichzelf heeft gezegd en wat Hij over de onzichtbare geestenwereld wil openbaren. Foster’s materiaal blijft populair omdat we in een tijd leven waarin het zijn van spirituele pioniers op een reis naar het onzichtbare rijk van de geesten, de essentie is van populaire vroomheid. Het is de spiritualiteit van seculiere talkshows.

Richard Foster, (1942 -) Quaker, “Peetvader” van Contemplatief gebed. Auteur van “Celebration of Discipline (Het nieuwe leven) en andere boeken. Beveelt contemplatief gebed aan maar waarschuwt dat het gevaarlijk is. Citaat:

“Ik wil ook vooraf een woord van waarschuwing geven. In de stille contemplatie van God dringen wij diep door in het geestelijke rijk, en er is zoiets als bovennatuurlijke gidsing ... Terwijl de Bijbel ons hierover niet veel informatie geeft, zijn er verschillende klassen van geestelijke wezens, en sommigen van hen werken beslist niet samen met God en Zijn wegen! ... Maar voor nu wil ik u aanmoedigen beschermende gebeden te leren en te praktiseren”. Richard J. Foster, *Prayer: Finding the Heart's True Home* (San Francisco, CA: Harper San Francisco, 1992): 157.

Om de mate van Foster’s bedrog volledig te begrijpen, noemt hij deze technieken voor de innerlijke reis zelfs “middelen van genade”: “Zij [de disciplines] zijn Gods middelen van genade” (Foster: 6). Zoals met iedereen die spirituele disciplines onderwijst, zijn er geen grenzen aan deze valse “middelen”. Overweeg bijvoorbeeld deze aanbevolen oefening: “Nadat je enige vaardigheid hebt verworven in het centreren, voeg je een meditatie van vijf tot tien minuten toe over een bepaald aspect van de schepping. Kies iets in de geschapen volgorde: boom, plant, vogel, blad, wolk en overdenk het elke dag zorgvuldig en biddend” (Foster 25). Dit nadat hij net ademhalingsoefeningen had geleerd (een middel om “centreren”). Dan doet hij een opzienbarende bewering: “We moeten dit middel van Gods genade niet omzeilen” (Foster: 25). En daar hebben we het: mediteren van een blad kan een middel tot genade zijn!

Fosters reis naar binnen is om een geestenwereld te ontdekken die beschikbaar is voor iedereen die ernaar op zoek is: “Hoe komen we dan tot geloof in een wereld van de geest? Is het door blind geloof? Helemaal niet. De innerlijke werkelijkheid van de geestelijke wereld is beschikbaar voor allen die bereid zijn ernaar te zoeken” (Foster: 18). Hij beweert dat deze spirituele zoektocht analoog is aan wetenschappelijke experimenten. Laat staan dat elke heidense cultuur die heeft bestaan in de “spirituele wereld” heeft geloofd.

Spiritualiteit van de verbeelding

De Bijbel heeft dus niets goeds te zeggen over de verbeelding. Bijvoorbeeld: “Zo zegt de HEERE van de legermachten: Luister niet naar de woorden van die profeten die tot u profeteren. Zij geven u ijdele hoop. Zij spreken een visioen uit hun eigen hart [KJV: of their own imagination], niet uit de mond van de HEERE” (Jeremia 23:16). Een zoektocht van de KJV naar “imagination” (verbeelding) levert 14 verzen op, en in elk geval is het een slechte zaak. Volgens de Bijbel is het de verbeelding waar mensen naartoe gaan als ze niet naar God willen luisteren.

Voor Foster staat de verbeelding echter centraal: “De innerlijke wereld van meditatie wordt het gemakkelijkst betreden door de deur van de verbeelding. We slagen er vandaag niet in om de enorme kracht ervan te waarderen. De verbeelding is sterker dan het conceptuele denken en sterker dan de wil” (Foster: 22). Enkele van de autoriteiten die hij op dit punt aanhaalt zijn C.G. Jung, Ignatius van Loyola en Morton Kelsey. Jung is beroemd om zijn concept van het collectieve onbewuste, en Kelsey was een bisschoppelijke priester die zich toelegde op Jungiaanse principes. Kelsey schreef veel boeken die mystiek promoten. Het advies dat Foster van deze leraren krijgt, is dat we moeten leren om in beelden te denken en onze dromen moeten nemen om een mogelijke deur naar de geestelijke wereld te zijn. Foster beweert dat dromen iets zijn dat we al hebben en ons kunnen helpen het gebruik van de verbeelding te ontwikkelen. Hij zegt: “Het bijhouden van een dagboek van onze dromen is een manier om ze serieus te nemen” (Foster: 23).

Er is, waarschuwt Foster, een gevaar voor dit proces: “Tegelijkertijd [dat we vragen om dromen om God tot ons te laten spreken], is het verstandig om een gebed van bescherming te bidden, omdat onszelf openstellen voor spirituele invloed zowel gevaarlijk als winstgevend kan zijn” (Foster: 23). Ik zou zeggen dat dat God vraagt om ons te beschermen als we verschillende technieken gebruiken om te gaan waar Hij niet wil dat we gaan (in de wereld van de geesten om informatie te verkrijgen). Het gevaar waar hij voor waarschuwt is veel groter dan Foster denkt. Degenen die de reis naar binnen maken, zullen misleid worden – elke keer weer! We zijn niet toegerust om spirituele informatie uit dat rijk te verkrijgen. Daarom spreekt God tot ons door Zijn gewijde middelaars (de geïnspireerde Bijbelschrijvers); Anders zouden we in het donker vissen in een medium waar we niet geschikt voor zijn.

Foster leert zijn lezers hun verbeelding te gebruiken om Bijbelse verhalen te ervaren met de vijf fysieke zintuigen. Dit is wat hij beweert dat er zal gebeuren:

Als je het verhaal binnengaat, niet als een passieve waarnemer maar als een actieve deelnemer, onthoud dan dat, aangezien Jezus in het Eeuwige Nu leeft en niet gebonden is aan tijd, deze gebeurtenis in het verleden voor Hem een levende tegenwoordige tijd ervaring is. Daarom kun je de levende Christus daadwerkelijk ontmoeten in de gebeurtenis, aangesproken worden door Zijn stem en aangeraakt worden door Zijn genezende kracht. Het kan meer zijn dan een oefening in de verbeelding; Het kan een echte confrontatie zijn. Jezus Christus zal werkelijk tot u komen. (Foster: 26)

Greg Boyd laat zien dat Foster’s ideeën nog steeds invloedrijk zijn in onze tijd en citeert hier enkele van Foster’s woorden ter ondersteuning van wat hij “katafatisch gebed” noemt, dat de verbeelding en beelden gebruikt als een middel om contact op te nemen met God en spirituele informatie te verkrijgen.[5] Degenen die deze praktijk onderschrijven, gaan ervan uit dat zij niet door geesten worden misleid, maar ik zie niet op welke gronden.

Foster schrijft een oefening voor met behulp van iemands verbeelding die astrale projectie nabootst in die mate dat hij eigenlijk een voetnoot disclaimer opneemt waarin staat dat het geen astrale projectie is (Foster 28). Het begint met zijn lezers te vertellen dat ze zich moeten voorstellen dat ze de natuur in gaan op een prachtige plek (Boyd beschrijft hoe hij dit beoefent, evenals de resultaten [6]). Na het genieten van de bezienswaardigheden en geuren (in je verbeelding) zijn dit de volgende stappen:

Laat in je verbeelding je spirituele lichaam, stralend van licht, uit je fysieke lichaam oprijzen. Kijk achterom zodat je jezelf in het gras kunt zien liggen en stel je lichaam gerust dat je dadelijk terugkomt. Stel je voor dat je spirituele zelf, levend en vibrant, opstijgt door de wolken en de

stratosfeer in. . . Ga dieper en dieper de ruimte in totdat er niets anders is dan de warme aanwezigheid van de eeuwige Schepper. Rust in Zijn tegenwoordigheid. Luister rustig, anticiperend op het onverwachte. Let goed op alle gegeven instructies. Met tijd en ervaring zul je in staat zijn om gemakkelijk onderscheid te maken tussen louter menselijke gedachten die kunnen opborrelen naar de bewuste geest en de Ware Geest die innerlijk over het hart beweegt. (Foster: 27, 28)

Ik moet vragen hoe iemand weet of de “Ware Geest” geen bedrieger is? De fatale fout van de mystiek is dat het naïef aanneemt dat christenen met subjectieve religieuze ervaringen daarom *christelijke* ervaringen moeten hebben die echt van God zijn – zelfs als de ervaringen werden uitgelokt door onbijbelse praktijken die vergelijkbaar zijn met die welke door heidenen worden gebruikt.

Mentale Alchemie

Foster's benadering van het gebed is ook doorspekt met mystiek. Hij beweert dat gebed moet worden geleerd van mensen die de juiste ervaringen hebben en “meesters” zijn die weten wat ze doen. Foster onderwijst geen gewoon gebed, waardoor we onze behoeften en verzoeken aan de Heer brengen en weten dat Hij ons hoort (omdat Hij beloofde dat Hij dat doet). Hier is waarom hij denkt dat zo'n gebed mislukt:

Vaak zullen mensen bidden en bidden met al het geloof in de wereld, maar er gebeurt niets. Uiteraard namen ze geen contact op met het kanaal. We beginnen voor anderen te bidden door ons eerst te centreren en te luisteren naar het stille gedonder van de Heer der heerscharen. Onszelf afstemmen op goddelijke ademhalingen is geestelijk werk, maar zonder dat is ons bidden ijdele herhaling (Mattheüs 6:7). Luisteren naar de Heer is het eerste, het tweede en het derde dat nodig is voor een succesvolle voorbede. (Foster: 34)

Natuurlijk betekent dit dat we mystici moeten worden als we willen bidden.

Hij leert dat we eerst persoonlijke openbaringen van God moeten horen, met behulp van meditatie-technieken zoals hij onderwijst, voordat we bidden. Hij zegt: “Het beginpunt bij het leren bidden voor anderen is dan ook om te luisteren naar leiding . . . Dit innerlijke “ja” is de goddelijke machtiging voor jou om voor de persoon of situatie te bidden” (Foster: 35). Nee! Foster heeft ongelijk! De enige toestemming die we nodig hebben om te bidden is het Bijbelse gebod om te bidden – geen persoonlijke openbaringen.

Voor Foster is meditatie (mystieke stijl) noodzakelijk, maar niet voldoende. Hij brengt ook de verbeelding in het proces: “Net als bij meditatie is de verbeelding een krachtig hulpmiddel in het werk van het gebed” (Foster: 36). Hij geeft Agnes Sanford [7] de credits voor het helpen inzien van de waarde van het gebruik van de verbeelding bij het bidden. Foster schrijft: “Verbeelding opent de deur naar geloof. Als we in ons geestesoog een verbrijzeld huwelijk of een zieke goed kunnen ‘zien’, is het slechts een korte stap om te geloven dat het zo zal zijn” (Foster: 36). Sanford haalde haar ideeën uit de theosofie, New Thought, Jung en Emmet Fox. Deze ideeën, herhaald door Foster, komen voort uit het onbijbelse “geest boven materie” denken van die tijd. Dat soort denken maakt gebruik van creatieve visualisatie om de werkelijkheid te veranderen of spirituele kracht te kanaliseren. Foster stelt voor: “Stel je voor dat het licht van Christus door je handen stroomt en elk emotioneel trauma en elke pijn geneest dat je kind die dag heeft ervaren” (Foster: 39).

In zijn boek uit 1985, *The Seduction of Christianity*, bestempelde Dave Hunt creatieve visualisatie zoals wat Foster promoot, ‘mentale alchemie’.[8] Hunt waarschuwde de kerk dat Foster een dergelijke mentale alchemie bevorderde in de viering van discipline, en zoals we hebben laten zien, doet hij dat in feite. Hoe komt het dan dat Foster 38 jaar na Hunts waarschuwing populairder is dan ooit bij evangelicals? Het antwoord is eindtijdse misleiding. Nu bestaat er een enorme beweging die beweert een reformatie te zijn die Foster, Willard en hun versies van mystiek promoot (d.w.z. The Emergent Church). Het is zoveel erger geworden.

Geestelijke Leidslieden

Zodra mystiek en de veronderstelde noodzaak om persoonlijke openbaringen van God te verkrijgen worden omarmd, ontstaat er behoefte aan nieuwe “meesters” die beter zijn in het navigeren door de geestenwereld. Heidense samenlevingen hebben altijd zulke personen gehad. Ze worden “sjamanen” genoemd. Oosterse religie noemt hen “goeroes”. Misleide christenen noemen hen “geestelijke leiders”. Foster legt uit: “In de Middeleeuwen probeerden zelfs de grootste heiligen niet de diepten van de innerlijke reis zonder de hulp van een geestelijk leidsman” (Foster: 159). Het probleem is volgens Foster dat het de kerken (in 1978) ontbrak aan “levende meesters”:

Ongetwijfeld is een deel van de golf van belangstelling voor oosterse meditatie te wijten aan het feit dat de kerken het domein hebben afgeschafte. Hoe deprimerend voor een universiteitsstudent, die de christelijke leer over meditatie wil kennen, om te ontdekken dat er zo weinig levende meesters van contemplatief gebed zijn en dat bijna alle serieuze geschriften over het onderwerp zeven of meer eeuwen oud zijn. Geen wonder dat hij of zij zich wendt tot Zen, Yoga of TM. (Foster: 14)

Foster’s droom is uitgekomen. Tegenwoordig kunnen mensen zelfs yoga beoefenen in een christelijke kerk. We hebben Christelijke TM; het wordt contemplatief gebed genoemd. Ja, oosterse religie is rechtstreeks in de kerk gekomen en Foster heeft geholpen dit in te luiden.

Maar hoe zit het met “levende meesters” of spirituele leiders? In 1972 beklagde Morton Kelsey zich over hun gebrek: “Ik zou inderdaad willen voorstellen dat iedereen die serieus is over het omgaan met het spirituele rijk, zichzelf een spiritueel leider vindt, als er meer mannen waren die op deze manier waren opgeleid en ervaren”. [9] Dat “probleem” is op een enorme manier opgelost. Evangelische theologiescholen bieden nu masterdiploma’s aan in “spirituele vorming” (spiritual formation) om mensen toe te rusten om “spirituele leiders” te zijn. Dit is wat Biola University zegt over haar programma: “Deze graad is ontworpen om mannen en vrouwen uit te rusten voor de bediening van spirituele leiding, discipelschap, vorming en zielszorg in de lokale kerk en voor verdere academische training in spirituele vorming”. [10] Spiritual Directors International zal je helpen een spiritueel leider te vinden, ongeacht je religie. [11] Richard Foster’s eigen Renovare, die beweert “vernieuwing in de christelijke kerk aan te moedigen”, heeft een lijst met programma’s voor geestelijke leiding. [12]

Foster legt het doel van de geestelijk leidsman uit: “Hij is het middel van God om de weg te openen naar de innerlijke leer van de Heilige Geest” (Foster: 160). Blijkbaar, in een volledige afwijzing van *sola scriptura*, waar de leer van de Heilige Geest alleen via de Bijbelse schrijvers aan de kerk wordt bemiddeld, hebben we bemiddelaars nodig voor persoonlijke openbaringen buiten de Schrift om.

Thomas Merton

Thomas Merton, (1915-1968) wijlen Rooms-katholieke monnik en mysticus, geloofde dat er vele wegen zijn naar God. Oosterse stijl meditatie, de godheid woont in alle dingen en in alle mensen. Citaten:

“Ik zie geen contradictie tussen boeddhisme en christendom ... ik neem me voor een zo goed mogelijke boeddhist te worden als ik kan”.

“Het is een heerlijke bestemming een lid te zijn van het menselijke ras ... Als zij [mensen] zich maar eens konden zien zoals zij werkelijk zijn ... Ik denk dat het grote probleem zou zijn dat we neer zouden vallen en elkaar zouden aanbidden ... In het centrum van ons wezen is er een punt van nietsheid dat niet geraakt is door zonde en illusies ... Dit kleine punt ... is de pure heerlijkheid van God in ons. Het is in iedereen”.

Conjectures of a Guilty Bystander - <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/heengaan.pdf>

Foster legt uit hoe geestelijk leiders leiden: “Hij leidt alleen door de kracht van zijn eigen persoonlijke heiligheid” (Foster: 160). In het Rooms-katholicisme wordt de paus “zijne heiligheid” genoemd en in het Tibetaans boeddhisme wordt de Dalai Lama “zijne heiligheid” genoemd, maar nu ontwikkelen evangelicals een klasse van mensen die de titel blijkbaar verdienen. Hoe moeten we precies beoordelen wanneer iemand voldoende “persoonlijke heiligheid” heeft verworven om een spiritueel leider te zijn en spiritualiteit naar anderen te bemiddelen? Foster zegt: “Hoewel de leidsman duidelijk verder is gevorderd in de innerlijke diepten, zijn de twee [meester en discipel] samen aan het leren en groeien in het rijk van de Geest” (Foster: 160). Foster citeert de Rooms-katholieke mysticus Thomas Merton over hoe dit werkt: “De geestelijk leidsman was een soort “geestelijke

vader” die het volmaakte leven in de ziel van zijn discipel verwekte door zijn instructies in de eerste plaats, maar ook door zijn gebed, zijn heiligheid en zijn voorbeeld. Hij was . . . een soort van ‘sacrament’ van de aanwezigheid van de Heer in de kerkelijke gemeenschap” (Foster: 161).

Eindtijdse waanideeën

Als het gaat om misleiding in de eindtijd, is Foster op het scherpst van de snede bezig om dit te omarmen. Overweeg wat hij schreef: “In onze tijd staan hemel en aarde op hun tenen te wachten op de opkomst van een door de Geest geleid, door de Geest bedwelmd, door de Geest bekrachtigd volk. . . Hier en daar zijn mensen te vinden wiens harten branden van goddelijk vuur” (Foster: 150). Dergelijke neigingen hebben geleid tot massale misleiding. Ze ruiken naar de Latter Rain-misleiding, nu belichaamd in valse leraren als Rick Joyner en Mike Bickle. Ze zijn elitair. Ze zijn ook in lijn met de overtuigingen van de Emergent Church. Hij zegt ook: “Onze eeuw moet het uitbreken van de apostolische kerk van de Geest nog zien” (Foster: 150). Nu hebben we de Nieuw-Apostolische Reformatie die beweert precies dat te zijn. Foster’s ideeën belichamen nu de massale afvalligheid en het bedrog in de eindtijd die onze tijd kenmerken.

Foster’s leer heeft de kerk net zo ver verwijderd van het reformatieprincipe van *sola scriptura* als de Rooms-katholieke kerk ooit was. Het enige wat overblijft is dat ze ons helemaal terugbrengen naar Rome. *Christianity Today* prijst Foster omdat hij ons in die richting wijst.

Begin 2008 schreef ik een CIC-artikel over hoe het loslaten van het principe van *sola scriptura* evangelicals terug naar Rome zou leiden.[13] Het was deels een reactie op het CT-artikel waarin mystiek werd geprezen. De reactie die ik kreeg was nogal onverwacht. Ik werd gecontacteerd door voormalige evangelicals die *sola scriptura* hadden afgewezen en terug naar Rome waren gegaan! Ze wilden met me debatteren over *sola scriptura*. Helaas werd mijn punt bewezen. Als antwoord op hun misplaatste uitdaging organiseerde onze kerk een seminar over *sola scriptura*, genaamd Faith at Risk 4.[14] In het seminar verdedigden Gary Gilley en ik de Schriften als de enige autoriteit voor de kerk.

Het bovengenoemde CT-artikel bespreekt een nieuw monnikendom, voormalige evangelische leiders die zich bekeren tot het Rooms-katholicisme en mystieke praktijken zoals *lectio divina* - en ze noemen het allemaal een goede en hoopvolle zaak. Chris Armstrong, de auteur van het artikel, concludeerde: “Dat zij [evangelicals] op deze weg goede leiding krijgen van wijze leraren [Foster en Willard] is reden om te geloven dat Christus het proces leidt. En dat ze elkaar ontmoeten en leren van medechristenen in de andere twee grote belijdenissen, het Rooms-katholicisme en de oosters-orthodoxen, is reden om zich te verheugen in de kracht van de liefde”.[15]

Wie blijft er over om de principes van de Reformatie te verdedigen? Je zou denken dat gereformeerde theologen dat wel zijn, maar ze doen hun werk niet. In het laatste *CIC-artikel* noemden we de gereformeerde theoloog Donald Whitney die schreef: “Richard Foster’s *Celebration of Discipline* is het populairste boek over het onderwerp van de spirituele disciplines in de laatste helft van de twintigste eeuw. De grote bijdrage van dit werk is de herinnering dat de spirituele disciplines, die velen als beperkend en bindend zien, in feite middelen zijn voor spirituele vrijheid.[16] Dat van een leraar in een gereformeerd seminarie?

Als een boek dat christelijke TM, christelijke astrale projectie en mentale alchemie door middel van de verbeelding onderwijst een “grote bijdrage” is, dan is hier iets ernstig mis. De waan is zo wijdverbreid dat ik er geen andere verklaring voor zie dan de door Paulus voorspelde misleiding in de eindtijd: “Maar de Geest zegt uitdrukkelijk dat in latere tijden sommigen afvallig zullen worden van het geloof en zich zullen wenden tot misleidende geesten en leringen van demonen” (1 Timotheüs 4:1). Een andere passage waarschuwt: “Want er zal een tijd komen dat zij de gezonde leer niet zullen verdragen, maar dat zij zullen zoeken wat het gehoor streelt, en voor zichzelf leraars zullen verzamelen overeenkomstig hun eigen begeerten. Ze zullen hun gehoor van de waarheid afkeren en zich keren tot verzinsels” (2 Timotheüs 4:3-4).

Die tijd is nu aangebroken. We zijn verantwoording verschuldigd aan God voor wat we geloven en praktiseren. Degenen die in dit tijdperk van waanideeën in het geloof willen volharden, moeten hun

overtuigingen en praktijken alleen baseren op de waarheden die in de Schrift te vinden zijn. Foster's reis naar de wereld van de geesten zal iedereen die deze binnengaat misleiden.

Eindnoten

1. Chris Armstong, *"The Future lies in the Past"* in Christianity Today, February 2008.
2. Ibid. 24.
3. Ibid. 29.
4. Richard Foster, *Celebration of Discipline: The Path to Spiritual Growth* (New York: Harper & Row, 1978) 1. All subsequent citations from this book will be bracketed within the text in this fashion: (Foster: 1).
5. Greg Boyd, *Seeing is Believing*, (Grand Rapids: Baker, 2004). Boyd cites Foster to prove that the Lord will actually come to us through our use of "imaginative meditation". I deal with this issue more fully in CIC issue 83 July/August, 2003: <https://cicministry.org/commentary/issue83.htm>
6. Ibid. 111-125.
7. I write about Sanford's inner healing theories in CIC Issue 96: <https://cicministry.org/commentary/issue96.htm>
8. Dave Hunt and T. A. McMahon, *The Seduction of Christianity* (Eugene: Harvest House, 1985) 138.
9. Morton Kelsey, *Encounter With God*, (Bethany Fellowship: Minneapolis, 1972) 179.
10. <https://www.biola.edu/spiritualformation/programs/> Sie PDF: https://cicministry.org/commentary/degree_programs_biola.pdf
11. <https://www.sdiworld.org>
12. https://www.renovare.org/journey_training_direction.htm
13. CIC Issue 105; March/April 2008: <https://cicministry.org/commentary/issue105.htm>
14. Watch this seminar: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLPbjAWANmURo3eIdduhPFTJeL1UpzmDBC>
15. Armstrong, *Future*
16. donald s. whitney, *spiritual disciplines for the christian life* (colorado springs: navpress, 1991) 23: https://cicministry.org/commentary/issue112.htm#_ednref16

Lees verder

- Rubriek over Richard Foster: http://www.verhoevenmarc.be/valse_leraars.htm#foster1
- Rubriek over Contemplatief gebed, Spiritual Formation en Spirituele Disciplines: <http://www.verhoevenmarc.be/contemplatief.htm>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm